

Peqqissutsimut Pisortaqaarfik • Direktoratet for Sundhed
Box 1160 – 3900 Nuuk
E-mail:Peqqip@gh.gl

Alkohol- og Narkotikarådet

i

Grønland

Årsberetning 2007

1. Indledning

Alkohol- og Narkotikarådet i Grønland er nedsat i henhold til Landtingslov nr. 11 af 11. november 2000 § 15 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke. Hvor der i henhold til rådets kommissorium udarbejdes en årsberetning til Landsstyret om udviklingen på alkohol og narkotika-situationen, og fremkommes med anbefalinger og råd til initiativer til forebyggelse eller nedbringelse af (mis)brug af alkohol og/eller narkotiske stoffer.

2. Kommissorium og forretningsorden for Alkohol- og Narkotikarådet

Alkohol – og Narkotikarådet kommissorium af 11. maj 2004 er revideret som er godkendt af Landsstyremedlemmet for Sundhed den 24. januar 2007, kommissoriet beskriver rådets opgaver, funktion og sammensætning. Rådet har endvidere revideret forretningsorden af 19. november 2003 som er godkendt den 1. marts 2007.

3. Alkohol- og Narkotikarådets sammensætning /medlemmer i 2007

Rådet bestod af følgende medlemmer ved udgangen af 2007.

- Repræsentant fra KANUKOKA, Forebyggelses-konsulent Aníse Svane Johansen, formand.

- Politimesteren i Grønland, v/ Vicepolitimester Bjørn Tegner Bay
- Embedslægeinstitutionen, sygeplejerske Turid Skifte
- Direktoratet for Sundhed, lægefaglig konsulent overlæge Adé Ojeniyi
- Familiedirektoratet, konsulent Karen D. Jensen
- Grønlands Idrætsforbund, Kim Godtfredsen – har ikke deltaget. Afløser fra juni 2007 Kista Isaksen
- Repræsentanter for børn og unge – leder af MIPI Nina Banerjee, næstformand
- Repræsentanter for børn og unge – v. psykolog Inuk Bourup-Nielsen
- Repræsentant fra folkeskolen/KIIP Søren Porsbøl

Alkohol- og Narkotikarådet har i henhold til forretningsordens § 5 afholdt 3 møder i 2007. Et ønske om afholdelse af endnu et møde blev afvist af Direktoratet med henvisning til kommissoriet. Under den første møde i januar konstituerede rådet sig, hvor Âníse Svane Johansen blev valgt som formand og Nina Banerjee som næstformand.

Der er kommet 2 nye medlemmer til i 2007, som er Kista Isaksen fra Idrætsforbundet, som afløser for Kim Godtfredsen og Søren Porsbøl fra KIIP / Inerisaavik.

Sekretær i Alkohol- og Narkotikarådet, Berti Bourup

4. Gennemgang af rådets mødeaktivitet 2007 med tilhørende beskrivelse af de punkter der er blevet drøftet.

Rådet gennemførte 3 møder i 2007 på følgende datoer: 18. januar, 1. marts og 23. maj.

Under det første møde drøftedes revidering af forretningsorden samt kommissoriet. I forhold til forretningsorden har man tydeliggjort formandens kontakt til pressen samt andre forhold, som sikrer mere kontinuerligt arbejde. I forhold til kommissoriet er tydeliggjort, at medlemmerne udpeges fra Institution og ikke personligt, som medfører at institutionen kan sende en stemmeberettiget stedfortræder. Endvidere ville man have ludomani inkluderet i kommissoriet, dette vil blive fulgt op ved ændring af Landstingsforordning nr. 11 af 11. november 2000 § 15. Om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke. Den gældende lovgivnings § 15 ordlyd er: "Det af Landsstyrets nedsatte Alkohol- og Narkotikaråd rådgiver Landsstyret i generelle alkohol- og narkotikaspørgsmål. Rådet vælger selv sin formand og næstformand og fastsætter selv sin forretningsorden. *Stk. 2.* Det påhviler rådet at følge udviklingen inden for områderne misbrug af alkohol, narkotika og lignende stoffer og afgiver en årlig beretning til Landsstyret om denne."

Rådet ønsker fremover at orienteres om Landstingspunkter, som har relation til deres arbejdsområde, så rådet offentlig kan deltage i debatter og være en del af den debat skabende forum.

Rådets har valgt, at følge op på temaet og drøftelse fra 2006 omkring behandling og brugen af Minnesotamodellen og andre behandlere og behandlingsformer, hvor der blandt andet skal sætte fokus på familier, børn og behandlingsmetoder inden for misbrugsbehandling.

Sekretariatet har forespurgt kommunerne om deres brug af Teenage Power Program og børneprogrammer, hvor tilbagemelding var, at flere byer benytter programmerne, hvor nogle kommuner køber programmet fra Qaqiffik.

Rådet har haft 4 indlæg fra sagkyndige fagfolk som har relation til temaet, hvor overskrifterne var:

- Narkotika og konsekvenser for familien v/ Overlæge Adé Ojeniyi
- Konsekvenser for børn i misbrugsfamilier med udgangspunkt i de psykiske følger v/ psykolog Inuk Bourup-Nielsen
- MIPI's kendskab/forskningsresultater til rusmidlers indflydelse på børnefamilier v/ Koordinator Nina Banerjee
- Behovsniveau for behandling af børn og unge, hvor den voksne del af familien tilbydes behandling, v/alkolog Grethe Krammer Berthelsen fra Katsorsaavik Nuuk.

Rådets konstaterer, at misbrugets følgevirkninger på det sociale og psykiske er alarmerende, som rammer familiens økonomiske ressourcer, dårlig social trivsel, utryghed, angst, aggression, koncentrationsbesvær, arbejde, uddannelse, skolegang m.m..

Det fremkom, at skaderne efter et misbrug på det fysiske og psykiske plan til dels er blivende. Endvidere erfarer, at børn af misbrugere, ofte ikke kender til et alment gældende regler hos såkaldte ”normale” familier, hvorfor de har svært ved at skelne mellem hvad der er rigtig og forkert, hvilket kan medføre grænseløshed, også i voksenlivet. Hvor samfundet, og de nære relationer såsom, pædagoger, lærer nabo andre voksne, kan hjælpe børn med at bryde dysfunktionelle mønstre.

På forskningssiden er der behov for, viden om hash, hashpsykoser, snifning og alkoholskader på foster samt på de sociale sammenhænge/problemstillinger som alkoholmisbrug indgår i.

På behandlingssiden behandles misbrugeren hvor pårørende ligeledes tilbydes familiebehandling, dette gælder dog ikke for børn under 12 år, da personalet ikke er uddannet til at behandle børn. Nogle børn er ofte blevet fjernet fra forældrene, inden forældrene kom i behandling. Det er erfaret, at mange af klienterne, har været seksuelt misbrugte.

Behandlingsmetoden er Minnesota, hvor behandlingsstedet også anbefaler andre behandlingsmetoder, for eksempel psykologhjælp. Endvidere er der brug for mere psykoterapeutisk behandling, og behandlingstilbuddene skal hænge sammen, fordi problemerne hænger sammen. Man bør støtte hinanden professionelt, da meget af den viden, som forskelligt personale har, er meget specifik.

Rådet har i forhold til oplæggende konkluderet, at effekten efter endt behandling kan være i risiko, da man ”kun” har AA og på små steder eksisterer AA ikke engang, samt at der

mangles decideret behandlingstilbud til børn og unge, hvis forældre er misbrugere. Samtidig gøres der opmærksom på, at den opvoksende generation nødig skal have samme problemstillinger som deres forældre i forhold til behandlingsmuligheder og effekt.

Rådets mål er, at man på den næst kommende møde og ud fra de 4 sagkyndiges oplæg vil drøfte hvorledes behandlingstilbuddene fremover kan se ud.

Rådet skal til stadighed følge op på udvikling af de i forvejen igangsatte initiativer på behandling, som ikke kun skal fokusere på afvænningsdelen. Man skal fortsat se på forskellige metoder især overfor tilbud til børn og unge.

I forbindelse med Landsstyrets lukning af salg og servering af alkohol i Qaanaaq, har Landsstyreformanden anmodet Rådet om deres vurdering for genåbning af salget for alkohol.

Følgende svar blev fremsendt til Qaanaaq Komite:

Alkohol- og Narkotikarådet, opfordrer til et bredt og koordineret tiltag samt styrket indsats både fra kommunens og hjemmestyrets side og især overfor børn, unge og familier som misrøgtes eller mistrives på grund af alkoholmisbruget i byen. Hvor komiteen opfordres til, at indarbejde kortsigtede og langsigtede planer med nedennævnte tiltag og indsats.

Endvidere vurderer Alkohol- og Narkotikarådet, at forinden genåbning, skal kommunen inddrage lokalbefolkningen, så der sikres lokal forankring, hvor der udarbejdes og aftales en fælles plan for genåbning, om nødvendigt en form for beredskab, hvor der på højt plan tager hensyn til børn, unge og familier samt misbruger som ønsker at indgå i en behandling.

Alkohol- og Narkotikarådet har delte vurderinger med hensyn til om salg af stærk spiritus skal indgå ved åbning for salg og servering. Hvor Rådet mener, at dette skal indgå som en helhedsbeslutning i den brede handlingsplan.

Alkohol- og Narkotikarådet skal endvidere opfordre Qaanaaq kommune i tæt samarbejde med Qaanaaq komite, udarbejder planer omkring følgende områder:

- mulighed for behandling af afhængige
- bredt og langsigtet indsats overfor familier, som lever i mistrivsel, med opkvalificering af ressource /personale-grupper til opgaveløsning
- at der ligger plan for bedre skolegang samt uddannelses-muligheder
- at der ses på erhvervsmuligheder, der på sigt kan afhjælpe økonomiske problemer.

Berti Bourup
Sekretær for Rådet

